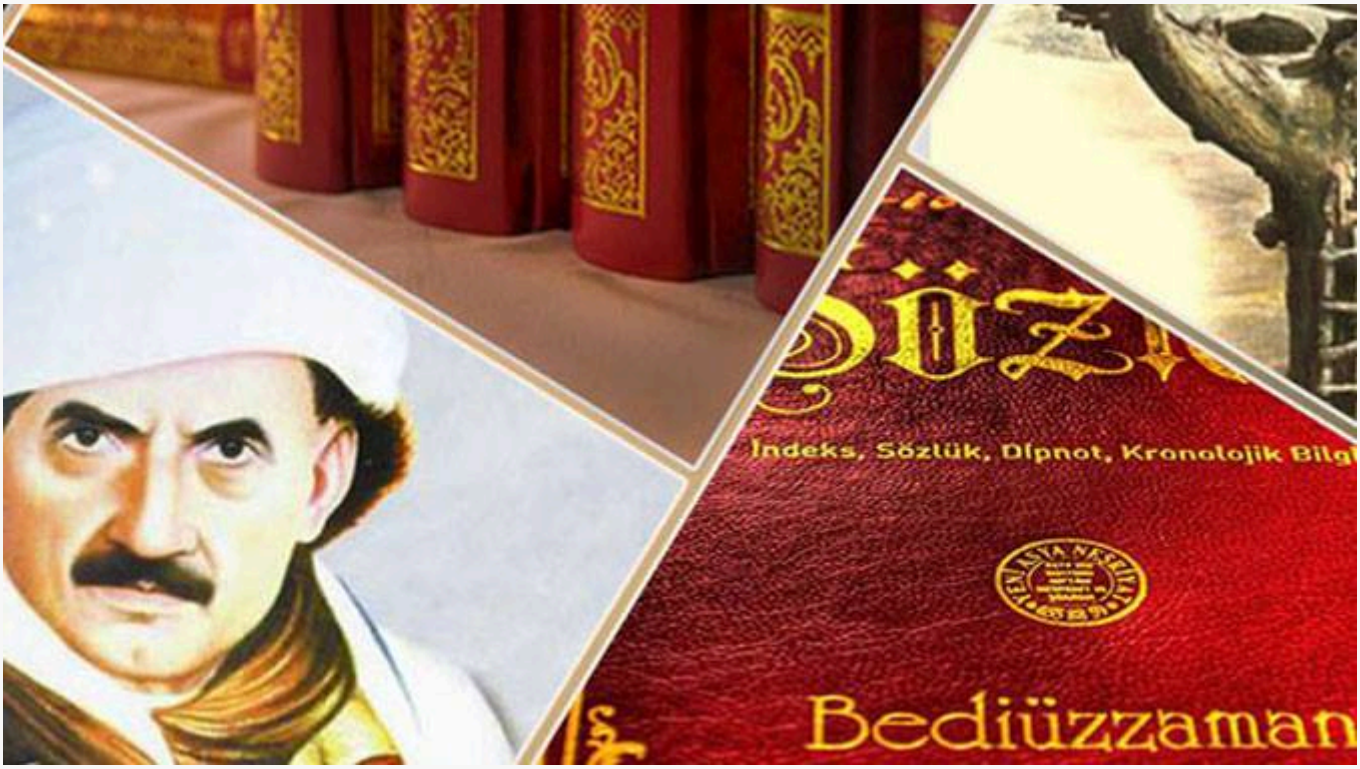
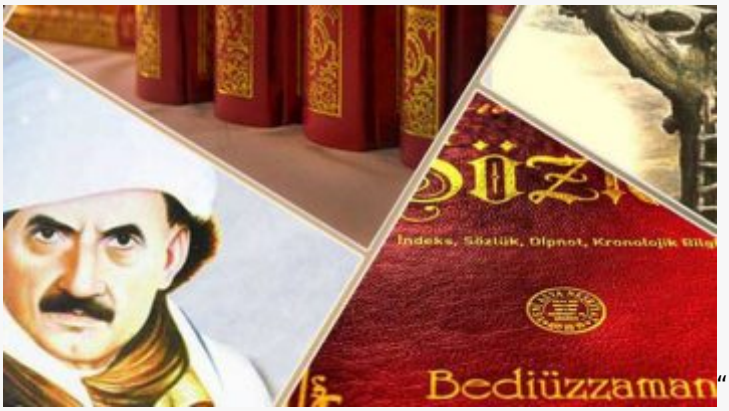
Risale-i Nur: Şahs-ı mânevîyi anlamak

“Evet müteaddid eşya bir cemâat şekline girse, bir şahs-ı mânevîsi olacaktır. Eğer o cem’iyet, imtizac edip ittihad şeklini alsa, onu temsil edecek bir şahs-ı mânevîsi, bir nevi ruh-u mânevîsi”1 olacaktır.

O şahs-ı mânevînin ruh-u mânevîsini de şûrâlar temsil eder. Hem o şahs-ı mânevî, çok ruhların imtizacından ve tesanüdünden ve efkârın telâhukundan ve birbirine yardımından ve kalblerin birbirine in’ikâsından ve ihlâs ve samimiyetlerinden2 teşekkül eder. Böyle bir şahs-ı mânevî veliyy-i kâmil hükmünde ve çok kerâmâta mazhardır. Zaten asrımızın zarûretleri ve mukteza-i hâli de şahs-ı mânevîyi mecbûri kılmaktadır. Şahs-ı mânevî, mütesanid bir cemâatin ruh-u mânevîsini temsil eder. Bir cemâatin tesanüdü bozulursa o cemâatin hem tadı kaçar, hem de ruh-u mânevîsi zarar görür. Şahs-ı mânevîye tabi olmak demek, o şahs-ı mânevîyi temsil eden şûrâya inkıyad etmekle mümkündür. Kendi şahsî ve fevrî düşüncelerimizi şahs-ı mânevîyi temsil eden şûrâdan üstün görmek, o şûrâyı aldatılmak ve kandırılmak gibi ithamlarla haksız çıkarmak, veballi ve mes’uliyetli bir fiildir.

Öncelikle şu hakîkat özellikle bilinmeli ve kabul edilmelidir ki, bu zaman ve zeminde şahıslar her ne makamda ve derecede olursa olsun bir kıymet-i harbiyesi yoktur. Kıymet ve keyfiyet şahs-ı mânevîye sadâkat ve tebâiyet ile olur. Madem şahs-ı mânevîyi temsiliyet meşveret ve şûrâlar ile teşekkül ediyorsa, şahsî ve ferdî hizmetler şahs-ı mânevî karşısında her daim mağlûp olmak durumundadır.

Görüldüğü kadarıyla Risâle-i Nur’da şahsî ve ferdî hizmetlerin özellikle bu asrımızda İslâm’a ve Kur’ân’a hizmet etmekle mağlûp olacağı ve bu zamanın metodu olmadığı, bunun yerine meşveret ve şûrâlara dayalı şahs-ı mânevîlerin teşekkül

ederek bir cemâat ruhu ile hareket edilmesi zarûretini tesbit ediyoruz. Demek oluyor ki bu asrın en mukavemetli mânevî metodu şahs-ı mânevî ile hizmet etmek ve çürütülebilir fani şahısların üzerine bâkî hakîkatleri bina etmemektir. Çünkü bu asırda ehl-i dalâlet de cemâat şeklini almış ve şahs-ı mânevî ile hareket ederek hücum etmektedir. Onlara karşı şahsî meziyeti, cesareti ve cesameti ne kadar kuvvetli ve kıymetli olursa olsun fertlerin kuvveti ve kıymeti ancak sivrisinek kadar kalır.

“Hem ehl-i dalâlet ve haksızlık, tesanüt sebebiyle, cemâat suretindeki kuvvetli bir şahs-ı mânevînin dehasıyla hücumu zamanında, o şahs-ı mânevîye karşı, en kuvvetli ferdî olan mukavemetin mağlûp düştüğünü anlayıp, ehl-i hak tarafındaki ittifak ile bir şahs-ı mânevî çıkarıp, o müthiş şahs-ı mânevî-i dalâlete karşı hakkaniyeti muhafaza ettirmek,”3 bu asrın zaruretleri ve mukteza-i hâlinin gereğidir.

Öyleyse fanî, şahsî ve ferdî şahıslar yerine mütesanid bir heyetin şahs-ı mânevî-i müstakimine istinad etmek ve o şahs-ı mânevîye kuvvet verip ondan kuvvet almak en istikametli ve zararsız bir yoldur. Zaten dünyevî şirketler ve kuruluşlar da ortak aklı esas alan ekip çalışmaları ile işlerini yürütüyorlar. Demek ki şahs-ı mânevîdeki kuvvet ve kıymet adetullah gereği bir hak ve hakikat ki, ehl-i dünya da o haktaki kuvvetten istifade ediyor. Çünkü hakta bir kuvvet vardır. Kuvvet hakka hizmet etmeli, hakkın yerine geçmemelidir. Bazen haksızlar (hak meslekte olmayanlar) dahi haksızlıklarında gösterdikleri samimiyet yüzünden dünyada muvaffak oluyorlar. Çünkü meslekleri haksız olduğu halde, o mesleklerinde göstermiş oldukları samimiyet bir haktır. “Âdeta o haksızlıkta bir hakperestlik, o dalâlette bir ihlâs, o dinsizlikte dinsizdarâne bir taassup ve o nifakta bir vifak yaparlar, muvaffak olurlar. Çünkü samimî bir ihlâs, şerde dahi olsa, neticesiz kalmaz. Evet, ihlâs ile kim ne isterse Allah verir.”4 “Kim ihlâs ile istediği şeyde gayret gösterirse, elde eder.“ Bir düstur-i hakikattir.5

Dipnotlar:
1- Sözler, 2013, s. 269.
2- Emirdağ Lâhikası (2), 2013, s. 634.
3- Lem’alar, 2013, s. 375.
4- Lem’alar, 2013, s. 373.
5- Lem’alar, 2013, s. 373.